EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMA (EU) 2020/1951,

annettu 14 päivänä toukokuuta 2020,

joka sisältää huomautukset, jotka ovat erottamaton osa päätöstä vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan työterveys- ja työturvallisuusviraston (nykyisin Euroopan työterveys- ja työturvallisuusvirasto (EU-OSHA)) talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2018

EUROOPAN PARLAMENTTI, joka

— ottaa huomioon päätöksensä vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan työterveys- ja työturvallisuusviraston talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2018,

— ottaa huomioon työjärjestyksen 100 artiklan ja liitteen V,

— ottaa huomioon työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnan lausunnon,

— ottaa huomioon talousarvion valvontavaliokunnan mietinnön (A9-0033/2020),

A. toteaa, että Euroopan työterveys- ja työturvallisuusviraston tulo- ja menotaulukon ([1]) mukaan sen lopullinen talousarvio varainhoitovuodeksi 2018 oli 15 425 700 euroa eli 1,47 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2017; toteaa, että viraston talousarvio rahoitetaan pääasiassa unionin talousarviosta ([2]);

B. ottaa huomioon, että tilintarkastustuomioistuin toteaa kertomuksessaan keskuksen tilinpäätöksestä varainhoitovuodelta 2018 saaneensa kohtuullisen varmuuden siitä, että keskuksen tilit olivat luotettavat ja tilien perustana olevat toimet olivat lailliset ja sääntöjenmukaiset;

Talousarvio- ja varainhallinto

1. panee tyytyväisenä merkille, että varainhoitovuonna 2018 toteutetun talousarvion seurannan tuloksena talousarvion toteutusaste oli 99,58 prosenttia eli 3,55 prosenttia korkeampi kuin vuonna 2017; panee huolestuneena merkille, että maksumäärärahojen käyttöaste oli 67,81 prosenttia, mikä merkitsee 4,42 prosentin vähennystä vuoteen 2017 verrattuna;

Toiminnan tuloksellisuus

2. toteaa viraston käyttävän tiettyjä keskeisiä tulosindikaattoreita, joilla se mittaa toimintansa tuloksellisuutta ja parantaa talousarviohallintoaan; toteaa myös, että virasto otti vuonna 2018 käyttöön uuden tulosindikaattoreita koskevan kehyksen; panee merkille, että virasto aloitti vuonna 2019 yhdessä Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätiön (Eurofound), Euroopan ammatillisen koulutuksen kehittämiskeskuksen (Cedefop) ja Euroopan koulutussäätiön kanssa hallintoindikaattorien menetelmän uudelleentarkastelun mahdollista yhtenäistämistä varten; kehottaa virastoa tarkastelemaan tarkemmin mahdollisuuksia toimielintenväliseen yhteistyöhön ja parhaiden käytäntöjen valtavirtaistamiseen;

3. toteaa, että EU-OSHAn vuosien 2014–2020 monivuotista strategista ohjelmaa on jatkettu vuoteen 2023 asti; arvostaa viraston edistymistä strategisten tavoitteidensa saavuttamisessa ja toteaa, että tavoitteet ovat yhdenmukaiset unionin työterveyttä ja -turvallisuutta koskevien laajempien poliittisten tavoitteiden kanssa; toteaa lisäksi, että virasto on toteuttanut 93 prosenttia vuosittaisesta työohjelmastaan;

4. panee tyytyväisenä merkille, että virasto käynnisti vuonna 2018 toimintansa ”laaja-alainen ennakointi” jälkiarvioinnin; katsoo, että tämän arvioinnin tuloksista on erityistä hyötyä uudella ennakointijaksolla sekä työterveyttä ja -turvallisuutta ja digitalisaatiota koskevassa Terveellinen työ -kampanjassa 2022–2024/5; kehottaa virastoa tarkastelemaan edelleen mahdollisia tapoja jakaa tehtäviä muiden virastojen kanssa korostaen erityisesti resurssien jakamista päällekkäisissä tehtävissä samantyyppisiä tehtäviä hoitavien virastojen kanssa;

([1]) EUVL C 120, 29.3.2019, s. 191.
([2]) EUVL C 120, 29.3.2019, s. 192.

5. panee tyytyväisenä merkille, että virasto jakaa ennakoivasti tehtäviä muiden virastojen kanssa esimerkiksi turvallisuuden, tilojen hallinnan ja pankkipalvelujen alalla ja että se osallistui Eurofoundin järjestämään arviointia ja sidosryhmien palautepalveluja koskevaan toimielintenväliseen tarjouskilpailuun;

6. panee merkille viraston panoksen työperäisen syövän torjuntaan ja maailman suurimman työterveys- ja työturvallisuuskampanjan toteuttamiseen ja panee tyytyväisenä merkille vuonna 2018 käynnistetyn ja jo yli 30 maassa käynnissä olevan ”Terveellinen työ – vaaralliset aineet” -kampanjan alkuvaiheen menestyksen;

7. panee tyytyväisenä merkille viraston työn ”Kuntoutus ja työhönpaluu syövän jälkeen” -hankkeessa, joka saatiin päätökseen vuonna 2018 ja jonka tavoitteena oli antaa suosituksia siitä kuinka voidaan puuttua vaikeuksiin, joita syövästä selvinneet kohtaavat palatessaan työhön syöpähoitojen jälkeen, ja työturvallisuuteen ja -terveyteen liittyviin haasteisiin, joita heidän työnantajansa voivat kohdata;

8. arvostaa viraston panosta karsinogeenejä ja mutageenejä koskevien direktiivien tarkistamista käsittelevissä kuulemiskokouksissa ja sen jäsenyyttä neuvoa-antavassa ryhmässä, jonka komissio on perustanut Euroopan työviranomaisen perustamista varten;

9. pitää valitettavana, että tilintarkastustuomioistuimen kertomuksen mukaan osaston 2 (hallintomenot) määrärahasiirrot vuodelle 2019 olivat 35 prosenttia (40 prosenttia vuonna 2017) ja että osaston 3 (toimintamenot) määrärahasiirrot olivat jopa 46 prosenttia (40 prosenttia vuonna 2017), mikä oli vastoin talousarvion vuotuisperiaatetta; palauttaa mieliin, että näin suuria määrärahasiirtoja ilmoitettiin myös varainhoitovuosilta 2016 ja 2017, ja kehottaa virastoa analysoimaan taustalla olevia syitä ja parantamaan talousarviosuunnittelua vastaavasti; panee merkille viraston vastauksen, jossa mainittiin mahdollisuus esittää perusteltu luettelo mahdollisista tietoteknisistä lisähankinnoista osaston 2 määrärahasiirtojen yhteydessä, ja kiinnitettiin huomiota suunniteltuihin siirtoihin, jotka koskevat kahden vuoden aikana käynnissä olevien laajamittaisten tutkimushankkeiden ohjelmasuunnittelua osastossa 3, jotta käytettävissä olevilla resursseilla saadaan aikaan suurempi vaikutus;

10. korostaa, että avoimuus ja kansalaisten tietoisuus virastojen olemassaolosta ovat keskeisiä tekijöitä virastojen demokraattisen vastuuvelvollisuuden kannalta; pitää ensiarvoisen tärkeänä virastojen resurssien ja tietojen käytettävyyttä ja helppokäyttöisyyttä; kehottaa siksi arvioimaan, miten tietoja ja resursseja esitellään tällä hetkellä ja miten niitä asetetaan saataville sekä missä määrin ne ovat unionin kansalaisten mielestä helposti yksilöitävissä, tunnistettavissa ja käytettävissä; muistuttaa, että jäsenvaltiot voivat lisätä kansalaisten tietoisuutta tältä osin laatimalla kattavan suunnitelman yhä useamman unionin kansalaisen tavoittamiseksi;

11. tukee viraston toimintatapoja, joilla varmistetaan kustannustehokkaat ja ympäristöystävälliset toimenpiteet sen hiilijalanjäljen pienentämiseksi työpaikalla sen julkisten hankintamenettelyjen sekä etätyön ja digitaalisen kulttuurin tuntemuksen ja kehittämisen avulla;

Henkilöstöpolitiikka

12. panee merkille, että 31. joulukuuta 2018 henkilöstötaulukosta oli täytettynä 100 prosenttia, sillä 40 toimeen unionin talousarviossa hyväksytyistä 40 toimesta oli nimitetty väliaikainen toimihenkilö (verrattuna 40 hyväksyttyyn toimeen vuonna 2017); panee merkille, että vuonna 2018 virastossa työskenteli lisäksi 25 sopimussuhteista toimihenkilöä;

13. huomauttaa, että tarvitaan lisätoimenpiteitä, jotta sukupuolten tasapuolinen edustus saavutetaan ylimmässä johdossa (3 miestä ja 1 nainen) ja hallintoneuvostossa (jäsenistä 42 miestä ja 35 naista);

14. panee merkille, että virastolla on työntekijöiden ihmisarvon suojelua ja häirinnän ehkäisemistä koskevat toimintaperiaatteet; toteaa, että vuonna 2016 käynnistetyn ja vuonna 2017 päätökseen saatetun häirintätutkinnan jälkeen virasto on ottanut käyttöön useita tällaista riskiä pienentäviä toimia, erityisesti säännölliset tiedotustilaisuudet henkilöstölle sekä neuvonta- ja häirintäyhdyshenkilöiden verkoston perustaminen;

Hankinta

15. panee merkille, että virasto on aloittanut hankintamenettelyjen digitalisoinnin ja otti marraskuussa 2018 käyttöön sähköiset hankintamenettelyt käynnistämällä ensimmäisen sähköisen tarjouskilpailunsa ja on vuonna 2019 alkanut käyttää sähköisten hankintamenettelyjen kokonaisuuden uutta moduulia, tarjousten sähköistä toimittamisjärjestelmää; panee merkille myös, että virasto aikoo tutkia vuosien 2019 ja 2020 aikana sähköisten hankintamenettelyjen koko kokonaisuuden laajempaa käyttöä;

16. panee merkille, että tilintarkastustuomioistuimen todettua kertomuksessaan, että virasto teki vuosiksi 2014–2017 tietoteknisten konsulttipalvelujen tarjoamista koskevan puitesopimuksen, jonka mukaisesti hinnat vahvistettiin hankkeisiin käytetyn ajan perusteella eivätkä ne liittyneet tuloksiin, ja että virastolla oli vain vähäiset mahdollisuudet valvoa sopimusta, virasto on noudattanut tilintarkastustuomioistuimelta saamiaan neuvoja nykyisiin tieto- ja viestintätekniikkaa ja konsultointeja koskeviin puitesopimuksiinsa käyttämällä tarpeen mukaan Quoted Time and Means -erityissopimuksia;

Eturistiriitojen ennaltaehkäisy ja hallinta sekä avoimuus

17. panee merkille viraston nykyiset toimet ja jatkuvat pyrkimykset avoimuuden sekä eturistiriitojen ennaltaehkäisyn ja hallinnan varmistamiseksi; panee lisäksi merkille, että virasto on hyväksynyt sekä väärinkäytösten paljastamista koskevan mallipäätöksen, jolle komissio antoi ennakkohyväksynnän vuonna 2018, että vastaavasti vuonna 2019 viranhoitoon kuulumatonta toimintaa ja ulkopuolisia toimeksiantoja sekä ammattitoiminnan harjoittamista Euroopan unionin palvelussuhteen päättymisen jälkeen koskevan komission päätöksen;

Sisäinen valvonta

18. toteaa, että virasto valmistelee toimintasuunnitelmaa käsitelläkseen eräitä mahdollisesti parannusta vaativia osa-alueita, jotka nostettiin esiin komission sisäisen tarkastuksen vuonna 2018 julkaisemassa kertomuksessa Terveellinen työ -kampanjoista ja IT-tuesta virastossa (Healthy Workplaces Campaigns and IT support in EU-OSHA); panee tässä yhteydessä merkille, että sisäinen tarkastus antoi neljä suositusta, joista yksikään ei ollut kriittinen tai erittäin tärkeä, ja että vuoden 2018 lopussa sisäinen tarkastus oli päättänyt näistä kolmen suosituksen käsittelyn ja neljättä ollaan saamassa päätökseen vuoden 2019 kuluessa;

19. toteaa, että komissio teetti vuonna 2018 työllisyyden, sosiaaliasioiden ja osallisuuden pääosaston alaisuudessa toimivia unionin virastoja (EU-OSHA, Eurofound, Cedefop ja Euroopan koulutussäätiö) koskevan ulkoisen arvioinnin, jossa arvioitiin viraston relevanssia, vaikuttavuutta, tehokkuutta, johdonmukaisuutta ja unionin tason lisäarvoa; panee merkille, että sidosryhmiltä saatu palaute kokonaisuudessaan vahvisti viraston kyvyn vastata kumppaneiden ja välittäjien yleisiin ja erityisiin tarpeisiin sekä lähes yksimielisen näkemyksen siitä, että viraston viestintä-, verkostoitumis- ja sidosryhmien aktivointitoimet ovat hyvin vaikuttavia, tehokkaita ja johdonmukaisia;

20. kehottaa virastoa asettamaan tavoitteeksi tutkimustulostensa levittämisen yleisölle ja yleisön tavoittamisen sosiaalisen median ja muiden tiedotusvälineiden kautta;

21. panee merkille, että vuoden 2017 lopussa annetun Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilaria koskevan julistuksen myötä virasto sai merkittävän roolin julistuksen periaatteiden täytäntöönpanossa;

Muita huomautuksia

22. panee merkille, että virasto on analysoinut todennäköiset vaikutukset, joita Yhdistyneen kuningaskunnan päätös erota unionista aiheuttaa sen organisaatioon, toimintoihin ja tileihin, ja että kaikista viraston keskeisistä toiminnoista on tehty perusteellinen analyysi; panee merkille myös, että analyysin tulosten mukaan vaikutukset viraston toimintoihin ovat vähäiset riippumatta siitä, mikä on Yhdistyneen kuningaskunnan ja unionin tulevan sopimuksen tyyppi;

23. viittaa vastuuvapauden myöntämistä koskevaan päätökseen liittyvien muiden, luonteeltaan yleisten huomautusten osalta erillisvirastojen toiminnan tuloksellisuudesta, varainhoidosta ja sen valvonnasta 14. toukokuuta 2020 antamaansa päätöslauselmaan ([3]).

([3]) Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2020)0121.